

Specijacija

Specijacija je proces nastanka novih vrsta.

Vrstu čine jedinke sličnih svojstava koje se mogu razmnožavati i davati plodno potomstvo.

Razlikujemo prefertilizacijski i postfertilizacijski izolacijski mehanizam (križanci konja i magarca – mula i mazga, potomci su sterilni).

Specijacija počinje izolacijom.

Vrste specijacije su:

1. Alopatička (najčešća)
2. Simpatička
3. Parapatička

Alopatička – uslijed geografske barijere populacija se podijeli na 2 ili više dijelova i iz svakog dijela nastane nova vrsta.

Simpatička – mehanizmi reproduktivne izolacije nastaju prije same diferencijacije (dručkiji tip hranjenja, kad su ih pomiješali bili su okrenuti onima koji su se isto hranili).

Parapatička – ne postoji vidljiva zapreka za protok gena. Jedinke koje su bliže međusobno se razmnožavaju, dok između odaljenih jedinki nema protoka gena. Vremenom razlike rastu što dovodi do nastanka novih vrsta.

Kod nastanka nove vrste razlikujemo:

1. Gradualizam
2. Model isprekidane ravnoteže

Gradualizam – nova vrsta nastaje tijekom milijuna godina.

Model isprekidane ravnoteže – nova vrsta nastaje za svega nekoliko tisuća godina.

Razlikujemo 3 tipa evolucije:

1. Divergentni
2. Konvergentni
3. Koevolucija

Divergentna evolucija – takva evolucija tijekom koje 2 srodne vrste postupno sve manje slične jedna drugoj. (najčešći tip evolucije)

Konvergentna evolucija – uočavamo nastanak sličnih struktura kod nesrodnih organizama zbog prilagodbe na slične uvjete okoliša u kojem žive (npr. morski pas i dupin)

Koevolucija – jedna vrsta utječe na evoluciju druge vrste (npr. biljke i njihovi oprašivači, gazela i gepard).

